

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

A V I Z la proiectul de lege privind modificarea Legii bugetului de stat pe anul 2019 nr.303/2018 (nr.155 din 29.07.2019)

Direcția generală juridică a examinat în mod de urgență proiectul de lege menționat, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996 și ale Legii cu privire la actele normative nr.100/2017, și comunică următoarele.

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă a Guvernului, fiind aprobat prin Hotărîrea nr.364 din 26 iulie 2019, conform prevederilor art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Proiectul de lege a fost elaborat în temeiul art.61 al Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, care prevede regula generală de modificare a componentelor bugetului public național cel mult de două ori pe an, nu mai devreme de 1 iulie și 15 noiembrie.

3. Potrivit Notei informative, factorii de bază care au determinat modificările operate la bugetul de stat pentru anul 2019 sunt:

- ajustarea indicatorilor bugetari la venituri, cheltuieli și soldul bugetar (deficit), reieșind din reexaminarea prognozelor principalilor indicatori macroeconomici și mersul executării bugetului de stat în semestrul I al anului curent;
- necesitățile financiare pentru implementarea deplină a Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar;
- revizuirea și prioritizarea programelor de cheltuieli, *fără a prejudicia* cheltuielile prioritare și *programele în curs de desfășurare*;
- deblocarea finanțării suportului bugetar din partea donatorilor;
- consolidarea administrării fiscale.

4. Potrivit Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014 și art.131 din Constituție, elaborarea și înaintarea proiectului de lege privind modificarea legii bugetului de stat ține de competența exclusivă a Guvernului, procedura de elaborare, prezentare și adoptare a acestuia fiind similară celei de adoptare a legii bugetare anuale.

Totodată, reieșind din factorul de bază menționat de către autori în Nota informativă, privind revizuirea programelor de cheltuieli fără prejudicierea cheltuielilor prioritare și programelor în curs de realizare, atenționăm asupra necesității de examinare suplimentară a riscurilor ce le comportă normele de modificare ale Legii nr.303/2019 în sensul asigurării respectării clauzelor contractuale în curs de realizare cu agenții economici.

În acest sens, urmează a fi concretizată și situația subiecților incluși în Lista autorităților și instituțiilor publice la autogestiuine, a întreprinderilor de stat și societăților pe acțiuni ce primesc mijloace financiare de la bugetul public național, urmare excluderii pozițiilor din anexa nr.8, în cazul în care aceștia au beneficiat pe parcursul anului 2019 de mijloace de la bugetul public național. Modificările propuse pot fi acceptate în caz dacă nu au fost alocate mijloace financiare în primul semestru al anului bugetar, iar în cazul alocării se vor preciza sumele alocate pentru anul 2019, fără a fi abrogate pozițiile respective.

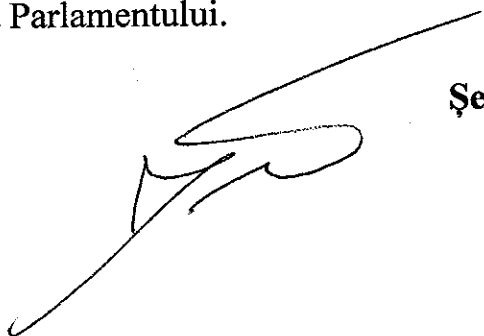
Cu referire la acțiunea normelor juridice ale Legii nr.303/2018, propuse spre modificare sau abrogare, în perioada 01.01.2019 - pînă la data intrării în vigoare a legii de modificare, ținem să amintim că este ghidată de principiul neretroactivității legii, garantat de art.22 din Constituție și art.73 alin.(3) din Legea nr.100/2017. Prin urmare, în partea ce ține de efectele produse, acestea urmează a fi păstrate, cu efectuarea ajustărilor și precizărilor de rigoare.

La examinarea proiectului de lege se va ține cont de constatările Curții Constituționale ale Republicii Moldova prevăzute în Decizia nr.3 din 01.11.2012, care prevăd că „ori de cîte ori o lege nouă modifică starea legală anterioară cu privire la anumite raporturi, toate efectele susceptibile a se produce din raportul anterior, dacă s-au realizat înainte de intrarea în vigoare a legii noi, nu mai pot fi modificate ca urmare a adoptării noii reglementări, care trebuie să respecte suveranitatea legii anterioare. În ipoteza, în care legiuitorul ar dori în mod justificat să înlăture sau să anuleze unele situații nedrepte, nu poate realiza acest lucru prin intermediul unei legi cu caracter retroactiv, ci trebuie să caute mijloace adecvate, care să nu vină în contradicție cu principiul constituțional al neretroactivității legii.

Astfel, nu este echitabil, nu este just și nu este legal ca o lege să-și extindă efectele asupra unor stări de fapt și raporturi consumate sau începute înaintea intrării în vigoare.”

5. Suplimentar celor menționate, atenționăm că deputații în Parlament pot înainta amendamente la proiectul de modificare a legii bugetului de stat pe anul respectiv, însă acestea pot fi incluse în proiectul de lege doar după acceptarea expresă de către Guvern în condițiile art.131 din Constituție și cu respectarea prevederilor art.58 din Regulamentul Parlamentului.

Proiectul de lege poate fi supus examinării în cadrul ședinței plenare a Parlamentului, conform procedurii regulamentare. Oportunitatea adoptării acestuia ține de competența exclusivă a Parlamentului.

**Șef Direcție Generală
Ion CREANGĂ**

Ex. I. Gălușcă
Tel. 820-579